

Sprawozdanie

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejówku

- **z realizacji w roku 2021 zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeb związanych z realizacją zadań,**
- **z realizacji w roku 2021 *Programu Wspierania Rodziny w Sulejówku na lata 2019-2022***

Podstawa prawna:

- art. 179 ust. 1 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447),
- Program Wspierania Rodziny dla Miasta Sulejówek na lata 2019-2020

Wstęp:

Zakres zadań ustawowych w zakresie wspierania rodziny.

Zadania własne gminy określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w art. 176, a są to między innymi:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

W roku 2020 realizowane były zadania z powołanego wyżej katalogu za wyjątkiem ponoszenia kosztów związanych z wyznaczeniem rodzin wspierających z uwagi na brak możliwości wyznaczenia takich rodzin.

Wskazane w ustawie zadania realizowane były w szczególności w oparciu o :

- Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Program Wspierania Rodziny w Sulejówku na lata 2019-2022
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej;
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

I. Realizacja Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Sulejówek na lata 2019-2022

Program Wspierania Rodziny dla Miasta Sulejówek na lata 2019-2022 został przyjęty w dniu 28 listopada 2019 r. Uchwałą Rady Miasta nr XVI /153/2019. **Jako cel główny programu** przyjęto: „Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych”.

Cele operacyjne :

- Wsparcie rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
- Zapewnienie bezpieczeństwa rodzinom – przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji funkcji rodziny.
- Wsparcie rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej.
- Wsparcie kadry zajmującej się pomocą na rzecz rodziny.
- Wsparcie w opiece nad dzieckiem i młodzieżą jako profilaktyka zdrowotna na rzecz poprawy jakości życia,
- Objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną.

1. Diagnoza sytuacji rodzin z dziećmi, model pracy.

Diagnozowanie problemów rodzin.

Pierwszym krokiem w kierunku udzielenia skutecznej pomocy jest ocena sytuacji rodzin oraz diagnoza występujących w nich problemów. W 2019 r. opracowano "Diagnozę problemów społecznych pod kątem wspierania rodziny", która zawiera wnioski i rekomendacje do działań. W 2021 r. opracowano Diagnozę Problemów Społecznych dla Miasta Sulejówek, przyjęta uchwałą Rady Miasta Sulejówek Nr XXXVIII/423/21 w dniu 25 listopada 2021 r. jako załącznik do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2027. W badaniach ankietowych wykorzystanych do sporządzenia diagnozy wzięło udział 374 uczniów miejskich szkół, 157 mieszkańców, 28 sprzedawców alkoholu. Diagnoza zawiera wyniki badań, rekomendacje do działań skierowanych do młodzieży szkolnej, rodziców, osób uczestniczących w kształceniu młodych pokoleń. Dokument jest dostępny na stronach internetowych miasta, MOPS, zachęcamy do zapoznania się. Na bieżąco informacje o rodzinach w kryzysie lub przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych pozyskują głównie pracownicy socjalni MOPS poprzez przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych, kontakty z rodzinami, w których prowadzona jest wyłącznie praca socjalna, kontakty z pracownikami instytucji pracujących na rzecz dzieci i rodzin. Diagnoza sytuacji rodzin powstaje również w oparciu o informacje pozyskane przez asystentów rodziny w ramach ich pracy z rodziną i w wyniku współdziałania z instytucjami. W ubiegłym roku u 21 rodzin zdiagnozowano niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i funkcjach opiekuńczych. Wszystkie rodziny objęto w szerszym zakresie pracą socjalną i 13 z tych rodzin (w tym 21 dzieci) było objętych asystenturą. Wszystkie w/w rodziny korzystały z różnych form wsparcia finansowego lub rzeczowego.

Model pracy z rodzinami wynika z przyjętych Zarządzeniem Kierownika *Zasad identyfikowania i monitorowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych*. Współpracę podmiotów regulowały porozumienia. Poza placówkami oświatowymi posiadamy porozumienie z Fundacją Centrum Wspierania Zdolności w Sulejówku, która podejmuje działania na rzecz rozwoju umiejętności, kreatywności dzieci, nauki współpracy zespołowej, budowania więzi społecznych.

2. Zapewnienie bezpieczeństwa rodzinom w sferze ekonomicznej, oferty w zakresie zdrowia i wypoczynku.

W celu wzmocnienie ekonomicznej funkcji rodzin realizowano świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, alimentacyjne, dodatki mieszkaniowe, energetyczne, świadczenia wychowawcze (500+), świadczenia z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem". W związku ze zmianą przepisów od 1 lipca 2021 r. świadczenia wynikające z programu rządowego "Dobry start" realizowały Zakłady Ubezpieczeń Społecznych. W MOPS w 2021 r. wypłacono ostatecznie świadczenia przyznane do końca 2020 r.

Wybrane wydatki poniesione w ramach wsparcia rodzin.

Lp.	Zadanie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021
1	gorący posiłek dla dzieci w szkole	84 dzieci (koszt 42.700)	73 dzieci (koszt: 39.800)	84 dzieci (koszt: 32.790)	57 dzieci (17.289 zł.)	45 dzieci (17.000)
2	opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w zł.	53.570 (19 dzieci)	122.999,07 (19 dzieci)	186.985 (26 dzieci)	196.669,94 (25 dzieci)	2220.000 (19 dzieci)

3	wydatki na zasiłki rodzinne	414 rodzin 1.702.666	399 rodzin 1.544.185	750 rodzin 3.434.238	700 rodzin 4.060.038,50	621 rodzin 4.149.306
4	świadczenia wychowawcze (500+)/ rodziny/ koszty w zł.	1513 rodzin 12.530.106	1433 rodzin 12.066.322	1973 rodziny 4091 dzieci 18.137.813	2547 rodzin 4095 dzieci 24.649.482	2560 rodzin 4175 dzieci 24.959.721
5	świadczenia "Dobry start"	1777 rodzin 759.300 zł.	1.864 rodzin (2638 dzieci) 799.750 zł.	1.851 rodzin (2576 dzieci) 772.200 zł.	38 dzieci 11.780 zł.
6	świadczenia "Za życiem"	-----	2 rodziny 8.000 zł.	2 rodziny 8.000 zł	1 rodzina 4.000 zł.	4 rodziny 16.000
7	świadczenie rodzicielskie	42 osoby 392.274 zł.	44 osoby 405.233 zł.	37 osób 352.052 zł.	32 osoby 320.367 zł.	32 osoby 310.225 zł.
8	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (po 1.000 zł.)	141 osób 141.000	133 osoby 133.000	82 osoby 82.000 zł.	105 osób 105.000 zł.	66 osób 66.000 zł.
9	dodatek do rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka (po 1.000 zł.)	60 osób 60.000 zł.	38 osób 38.000 zł.	38 osób 38.000 zł.	31 osób 31.000 zł.	14 osób 14.000 zł.
10	świadczenia z funduszu alimentacyjnego	90 osób 466.950 zł.	70 osób 429.140 zł.	80 osób 405.567 zł.	70 osób 375.613,48 zł.	89 osób 374 825 zł.

źródło: opracowanie własne

Według informacji oświatowej Urzędu Miasta w 2021 r. - 47 uczniów otrzymało stypendia socjalne.

W zakresie pomocy społecznej w 2021 r. wsparciem finansowym, rzeczowym¹, poradnictwem objęto 444 rodziny/718 osób, w tym 85 rodzin z dziećmi (w tym 39 rodzin niepełnych).

Rodziny z dziećmi objęte pomocą społeczną w okresie 2020 r. - 2021 r.

Wyszczególnienie	2020 r.		2021 r.	
	Liczba rodzin	Liczb osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczb osób w rodzinach
II Rodziny z dziećmi -ogółem, w tym:	102	329	85	290
o liczbie dzieci : 1	52	124	36	87
o liczbie dzieci: 2	34	121	27	94
o liczbie dzieci: 3	12	60	16	73
o liczbie dzieci: 4	2	12	4	22

¹ Wielkość kwot wydatkowanych na świadczenia, formy świadczeń prezentuje sprawozdanie z działalności MOPS w Sulejówku za 2021 r.

o liczbie dzieci: 5	2	12	2	14
o liczbie dzieci: 6 i więcej	0	0	0	0
Rodziny niepełne ogółem, w tym:	48	125	39	115
o liczbie dzieci: 1	26	53	16	34
o liczbie dzieci: 2	18	55	14	43
o liczbie dzieci: 3	2	8	7	28
o liczbie dzieci: 4 i więcej	2	9	2	10

Źródło: sprawozdanie MRPiPS-03 za 2021 r.

Posiłek w szkole, pomoc w formie dofinansowania zakupu żywności.

Ważnym zadaniem obowiązkowym gminy jest zapewnienie gorącego posiłku osobom tego pozbawionym. 39 dzieci skorzystało obiadów w szkole w ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019- 2023 i 6 dzieci -poza programem – z uwagi na przekroczone kryterium dochodowe rodziny (w ramach zadań własnych). Z uwagi na długie okresy zawieszonych zajęć w formie stacjonarnej na rzecz nauczania zdalnego pomoc w tej formie została ograniczona, w to miejsce udzielano pomocy na zakup artykułów spożywczych.

Pomoc rzeczowa.

W roku 2021 (w ograniczonej formie ze względu na epidemię) rodziny objęto wsparciem w formie rzeczowej, w tym zaopatrzone w odzież, art. gospodarstwa domowego, książki, zabawki dzięki indywidualnym darczyńcom lub placówkom zaangażowanym w akcje charytatywne, w tym Przedszkole Miejskie Nr 2 z Sulejówka.

- pracownicy MOPS zorganizowali wsparcie dla dwojga dzieci w formie sprzętu komputerowego, umożliwiającego naukę zdalną.

Kartę dużej rodziny w 2021 r. wydano:

- w formie tradycyjnej dla 199 osób,
- w formie elektronicznej dla 214 osób,
- w formie mieszanej (elektronicznej i tradycyjnej) – dla 199 osób

Wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży w 2021 r. po przyznaniu dotacji z budżetu Miasta Sulejówek w trybie otwartego konkursu ofert organizowali²:

1. Klub Sportowy "TAE" – obóz letni z taekwondo olimpijskim dla 12 uczestników;
2. Uczniowski Klub Sportowy "Herkules" – "Sportowe Wakacje z Herkulesem nad morzem" i "Sportowe Wakacje z Herkulesem w górach" dla 29 i 17 uczestników;
3. Uczniowski Klub Sportowy „Judo Fight Club” – "Obóz rekreacyjno-sportowy Wiatr i Woda 2021” w Dźwirzynie dla 15 uczestników;
4. Stowarzyszenia Chorągiew Stołeczna Związku Harcerstwa Polskiego, Hufiec Sulejówek im. Batalionu "Zośka” – 2 Obozy harcerskie Hufca ZHP Sulejówek - II turnusy

² Źródło informacji: Raport z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Sulejówku za 2021 rok

w Zyzdrojowej Woli gm. Piecki dla 85 uczestników oraz Kolonię Zuchową "Incendio" w Piaskach dla 35 dzieci.

5. Stowarzyszenia Miejski Ludowy Klub Sportowy "VICTORIA" Sulejówek 2 obozy rekreacyjno - sportowe w Uniejowie dla 34 uczestników.

Łącznie w 2021 r w wyjazdowych formach wypoczynku letniego uczestniczyło - 227 dzieci i młodzieży.

Dzieci zainteresowane zajęciami sportowymi i o charakterze rekreacyjnym mogły skorzystać z zajęć organizowanych w ramach ³:

- „European Kickboxing Challenge z akcją profilaktyczną „Sport przeciwko Nałogom” - zadanie realizowane przez Klub Sportowy "TAE",
- „Zawody i zajęcia sportowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych” oraz „Czwartki Lekkoatletyczne 2021- zadania realizowane przez Uczniowski Klub Sportowy „Herkules””.

3. Działania na rzecz wzmocnienia więzi międzypokoleniowych, integracji rodziny.

3.1 Projekty socjalne:

W 2021 r. zawieszono organizację projektów socjalnych, spotkań integracyjnych, grupowych z uwagi na ogłoszony w kraju stan epidemii.

3.2 W zakresie integracji środowiska, wzmocnienia więzi międzypokoleniowych:

- w Dziennym Domu "Senior +" odbyło się kilka spotkań z harcerzami. Z uwagi na zagrożenie epidemiczne odstąpiono od organizacji grupowych spotkań międzypokoleniowych;
- harcerze zachęcili seniorów do uczestnictwa w miejskiej akcji na rzecz schroniska zwierząt z Sulejówka. Uczestnicy Dziennego Domu „Senior +” zbierali ok 50 kg karmy, 20 koców i kilkadziesiąt podkładów wchłaniających;
- w ramach wolontariatu międzypokoleniowego seniorzy gościli harcerzy, którzy zapoznali odbiorców ze sposobami kodowania;
- kadra hufca ZHP zorganizowała międzypokoleniowy turniej gry w „Rummikub”, który zakończył się występem artystycznym i wspólnym śpiewaniem.

W mieście odbyły się w okrojonym (z powodu zagrożeń epidemicznych) co do liczby uczestników imprezy o charakterze rodzinnym, integracyjnym, edukacyjnym. Informacje - dostępne na stronie www.sulejowek.pl w zakładce Wydarzenia i imprezy.

4. Działania w ramach podniesienia kompetencji rodzin, świadomości społecznej rodziny, wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, promowania zdrowego stylu życia.

4.1 Praca socjalna, prowadzona ze szczególną uwagą na rodziny dotknięte problemami niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego i w wypełnianiu funkcji opiekuńczych miała na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W 2021 r. zadanie to rzetelnie mimo ograniczeń w bezpośrednich kontaktach wykonywało 9 pracowników socjalnych.

³ Źródło informacji: Raport z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Sulejówku za 2021 rok

4.2 Asystentura rodzinna

Zadania określone ustawą z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w okresie I-II 2021 r. realizowało dwóch asystentów rodziny od marca 2021 r. - 1 asystent. Objęto pomocą 13 rodzin, w tym 21 dzieci. Pomoc w formie asystentury udzielana była na wniosek pracownika socjalnego, za zgodą rodzin wymagających takiej formy pomocy. Asystenci wspierali rodziny w zakresie wychowywania dzieci, w społecznie akceptowanym funkcjonowaniu w środowisku, służyli pomocą w rozwiązaniu problemów socjalno- bytowych, poprawieniu relacji rodzinnych, motywowali do aktywności życiowej, współpracowali z osobami reprezentującymi instytucje i służby zaangażowane w sprawy rodziny. Nie ustalono kandydatów do pełnienia roli rodziny wspierającej z uwagi na brak kompetencji ze strony dalszych członków rodzin dysfunkcyjnych. W ubiegłym roku u 21 rodzin zdiagnozowano niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i funkcjach opiekuńczych (w tym 12 rodzin niepełnych i 7 wielodzietnych). Wszystkie rodziny objęto w szerszym zakresie pracą socjalną.

Monitorowanie sytuacji rodzin.

Jednym z zadań asystentów określonych w art.15 ust. 1 pkt. 16 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest monitorowanie sytuacji rodzin bezpośrednio po zakończeniu pracy z asystentem. Przez okres, który trwa na ogół 6 miesięcy asystent kontaktuje się z rodziną na ogół raz w miesiącu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy rodzina sama inicjuje kontakt bądź kiedy asystent pozyska niepokojące informacje na temat funkcjonowania rodziny. Ponadto w ramach monitoringu asystent zasięga informacji o rodzinie, a zwłaszcza o sytuacji dzieci w placówkach oświatowych, ochrony zdrowia, od kuratorów, utrzymuje stałą współpracę z pracownikiem socjalnym.

Analiza najczęstszych problemów w 13 rodzinach objętych asystenturą i wypracowanych efektów w 2021 r.

Problemy występujące w rodzinach objętych asystenturą w	liczba	Wypracowane efekty /niepowodzenia	liczba
niepełnosprawność	2	uzyskanie świadczeń	10
zaniedbania zdrowotne	5	pomoc w załatwianiu spraw urzędowych	11
brak zatrudnienia	5	działania interwencyjne w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia	4
niewydolność opiekuńczo-wychowawcza	6	nabycie umiejętności w zakresie prowadzenia gosp. domowego	3
niewystarczające środki finansowe	7	racjonalne gospodarowanie budżetem	4
nieumiejętność dysponowania środkami	6	zwiększenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych	9
niezaradność życiowa	6	zaciśnięcie więzów rodzinnych	9
wycofanie społeczne	4	podniesienie samooceny i poczucia własnej wartości	10
braki umiejętności dbania o higienę	3	pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	2
brak dbałości o najbliższe otoczenie	4	pomoc w poszukiwaniu zatrudnienia	2
brak wiary we własne siły	6	poprawa sytuacji finansowej	3
problem alkoholowy	2	poszerzenie wiedzy na temat rozwoju	10
inne uzależnienia	1	efektywna współpraca ze specjalistami	6
przemoc w rodzinie	1	wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodziny	6

Źródło: opracowanie własne.

Czynności wykonane przez asystenta lub przy wsparciu asystenta rodziny.

lp.	Wyszczególnienie	liczba czynności w 2020 r. - przy 17 rodzinach w asystenturze	liczba czynności w 2021 r. - przy 13 rodzinach w asystenturze
1	pomoc w wyrobieniu dokumentów	2	2
2	przygotowanie i złożenie pism urzędowych w różnych instytucjach	40	25
3	nawiązanie kontaktu z innymi pracownikami instytucji społecznych, poradni specjalistycznych, organizacji pozarządowych	66	72
4	organizowanie wsparcia materialnego (odzież, meble, art. gosp. domowego, art. szkolne)	27	20
5	pomoc asystenta w wyremontowaniu mieszkania	5	1
6	działania zwiększające kompetencje rodzin objętych asystenturą	69	80
7	działania poprawiające relacje wewnątrzrodzinne	48	52
8	działania podnoszące umiejętności opiekuńczo-wychowawcze i budowanie autorytetu rodziców	72	93
9	działania podnoszące poziom higieny członków rodziny	30	50
10	działanie poprawiające umiejętności gospodarowania budżetem domowym	8	11
11	działanie odbudowujące zdrowe postawy psychospołeczne	11	21
12	zwiększenie motywacji do podnoszenia wiedzy, kwalifikacji	24	19
13	działania w ramach metod "Podejścia skoncentrowanego na rozwiązaniach i wywiadu motywującego"	36	33

Źródło: sprawozdania asystentów składane w 2021 r.

5. Monitorowanie środowisk zagrożonych patologią, profilaktyka.

Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Koordinowaniem działań w zakresie diagnozowania problemu przemocy, podejmowania działań interwencyjnych i profilaktycznych zajmował się Zespół Interdyscyplinarny Miasta Sulejówek. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele MOPS, placówek oświaty, ochrony zdrowia, Komisariatu Policji, Straży Miejskiej, Sądu Rejonowego, Klubu sportowego.

W 2021 r. do Przewodniczącego ZI wpłynęło 11 Niebieskich Kart A wszczynających procedurę i 3 NK w toku prowadzonych procedur, w tym 3 zostało sporządzone przez pracowników socjalnych MOPS, 6 przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji i 2 przez szkołę. Dotkniętych przemocą było 28 osób, w tym 9-ro dzieci. Obserwuje się systematyczne podnoszenie świadomości społecznej o prawach do godnego życia w poczuciu bezpieczeństwa i o konieczności podejmowania działań zapobiegającym aktom przemocy. Również zdarzają się sytuacje wykorzystywania procedury w konfliktach między małżonkami w sytuacji postępowania w sprawie rozwodu.

Sprawcy przemocy mieli możliwość skorzystania z programów terapeutycznych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim, nie wykorzystali jednak tej możliwości.

Przeciwdziałanie uzależnieniom, zagrożeniom cywilizacyjnym, wsparcie dla rodzin.

W przypadku problemów z uzależnieniami, przemocy w rodzinie, pomocy udzielali specjaliści (psycholodzy, terapeuci, prawnik) Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego, finansowanego z Miejskiego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Mieszkańcy mieli możliwość skorzystania także ze wsparcia psychologa, doradcy ds. rodziny, policjanta, prawnika, terapeuty uzależnień w ramach Specjalistycznej Poradni Rodzinnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim, w tym ze wsparcia Ośrodka Mediacji.

Sprawami związanymi z profilaktyką, rozwiązywaniem problemów uzależnień, motywowaniem do podjęcia działań naprawczych, kierowaniem do Sądu Rejonowego spraw związanych ze zobowiązaniem do leczenia uzależnienia zajmowała się Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Telefon zaufania

W 2021 r. był dostępny telefon zaufania czynny w poniedziałki i środy w godz. 19-20.30 dla osób borykających się z trudnymi sytuacjami życiowymi. Udzielono 113 porad telefonicznych.

Profilaktyka dla młodzieży szkolnej

Programy i zajęcia profilaktyczne, sfinansowane w ramach MPPiRPA mimo ograniczeń i obostrzeń związanych z pandemią COVID-19, w 2021 roku na terenie Miasta Sulejówek udało się zorganizować, m. in.:⁴

- zajęcia, warsztaty oraz rekomendowane przez PARPA programy profilaktyczne adresowane do dzieci i młodzieży na poziomie profilaktyki uniwersalnej w szkołach z terenu Sulejówka takie jak: program profilaktyki zintegrowanej „Cukierki”, „Dopalacze – Zażyjesz-przepadniesz!”, „Nie daj się uzależnieniom”, „Archipelag Skarbów”, „Debata”, „Unplugged”.

W drugim półroczu 2021 r. odbywały się szkolenia i warsztaty w szkołach, a realizacji tych programów towarzyszyły także spotkania terapeutów z rodzicami i wychowawcami uczniów w szkołach oraz przekazanie ulotek nt. profilaktyki uzależnień.

W warsztatach udział wzięło ponad 850 uczniów oraz ich rodzice i wychowawcy.

- wspieranie edukacji publicznej poprzez przekazywanie placówkom oświatowym, organizacjom pozarządowym, placówkom ochrony zdrowia, i jednostkom pomocowym informacji na temat dostępnej oferty pomocy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie m. in. w formie broszur, ulotek i plakatów.

W odzwieciu na potrzeby osób/rodzin w zakresie wsparcia emocjonalnego w okresie epidemii Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sulejówku oferowała pomoc psychologiczną (szczegóły na stronach internetowych PPP).

6. Objęcie dziecka opieką poza rodziną biologiczną.

Kolejnym zadaniem nałożonym na gminę przez ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest współfinansowanie pobytu dziecka w różnych formach pieczy zastępczej (art. 176 ust. 5 ww. ustawy) oraz praca z rodziną

⁴ Źródło informacji: Raport z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Sulejówku za 2021 rok

prowadzona w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną biologiczną (art.10 ust. 4 ustawy).

W 2021 r. Miasto poniosło koszty w kwocie 220.000 zł. (dla porównania 2020 r. - 196.669,94 zł. w 2019 r.- 186.985 zł. tytułem współfinansowania pobytu 19 dzieci z 16 rodzin w pieczy zastępczej, w tym:

- 14 dzieci z 13 rodzin z terenu Sulejówka w rodzinie zastępczej,
- 5 dzieci z 3 rodzin w domach dziecka (w tym 2-dzieci w Domu Dziecka w Falbogach, 1 dziecko w Domu Dziecka im. Matki Weroniki w Siennicy i 2 dzieci w DD Mińsk Mazowiecki). Wśród 13 rodzin zastępczych -8 - to rodziny spokrewnione i 5- rodzin niespokrewnionych. Do pieczy zastępczej w 2021 r. trafiło 3 dzieci z 3 rodzin dysfunkcyjnych. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gminy współfinansują pobyt dzieci w rodzinach zastępczych albo w rodzinnym domu dziecka w wysokości: 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w I roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% - w II roku, 50% - w III i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Koszt miesięcznego pobytu dziecka w DD Falbogi w 2021 r. wynosił 6521,81 zł., w DD w Mińsku Mazowieckim 6370,73 zł.

W zakresie współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej pracownicy socjalni i asystenci rodziny uczestniczyli w spotkaniach d/s okresowej oceny sytuacji dziecka organizowanej przez placówki opiekuńczo –wychowawcze i odpowiednie Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie.

7. Funkcje opiekuńczo- edukacyjne w trzech szkołach realizowały placówki wsparcia dziennego, gdzie wsparcie otrzymało 118 dzieci. Dzieci skorzystały z zajęć opiekuńczo – wychowawczych, manualno- artystycznych, sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych oraz mogły skorzystać z posiłku. Placówki były prowadzone przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Gniazdo”. Na tę działalność placówki w 2021 r. miały do dyspozycji 90.000 zł., z uwagi jednak na decyzje o nauce zdalnej i wykorzystano kwotę 71.400 zł.

8. Podsumowanie:

Biorąc pod uwagę przedstawione działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejówku i bogatą ofertę programową placówek oświatowych można wnioskować, że rodziny w Sulejówku mają dostęp do informacji i wielu możliwości wsparcia w zakresie edukacji, poradnictwa, bezpieczeństwa socjalnego, integracji rodziny.

Szczególnej uwagi wymagają rodziny, które należy motywować, by chciały korzystać z dostępnej oferty w zakresie edukacji, poradnictwa.

9. Potrzeby związane z realizacją zadań.

Z perspektywy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejówku najważniejszymi kwestiami na jakie należy zwrócić uwagę (podobnie jak w roku ubiegłym) jest zwrócenie uwagi na skutki zachowań społecznych jakie wymusiła pandemia COVID-19 zarówno pozytywne jak i negatywne. Pozytywne aspekty wiążą się z zachowaniami prospołecznymi takimi jak pomoc sąsiedzka, dbałość o starszych członków rodziny, w którą zaangażowali się mieszkańcy w różnym wieku. Z drugiej strony izolacja społeczna, ograniczenie kontaktów rówieśniczych, brak możliwości z korzystania z miejsc publicznych, zwłaszcza związanych ze sportem, kulturą, rekreacją, przymusowy pobyt w warunkach domowych przyczyniły się do wzrostu konfliktów i problemów rodzinnych, zwłaszcza w rodzinach dysfunkcyjnych.

Ponadto przymusowy lockdown i zmrożenie niektórych gałęzi gospodarki wpłynęło negatywnie na poczucie bezpieczeństwa socjalno- ekonomicznego.

Młodzież pozbawiona kontaktów rówieśniczych często nie znajdując oparcia w rodzinie była podatna na sytuacje lękowe, depresyjne, nadmierne skupienie się na wirtualnej rzeczywistości, stąd potrzeba szczególnej uwagi na skierowanie odpowiedniej oferty działań ze strony placówek szkolnych, miejskich programów, osób, placówek uczestniczących w wychowaniu młodego pokolenia.

Wskazane działania (podkreślane nie tylko w szczególnie trudnych czasach):

- wsparcie specjalistyczne rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczych, ułatwienie dostępu do wsparcia psychologicznego dla rodziców, którzy nie radzą sobie z obowiązkami rodzicielskimi i prowadzeniem gospodarstwa domowego i dla dzieci zagubionych w otaczającej rzeczywistości;

- systematyczne zwiększanie nakładów na działania profilaktyczne w zakresie problemów dotyczących rodziny dysfunkcyjne, w tym: informacyjne, edukacyjne, integracyjne, aktywizujące;

- organizowanie warsztatów dla rodziców i dzieci z komunikacji wewnątrzrodzinnej;

- systematyczne działania informacyjne skierowane do rodzin w zakresie instytucji służących pomocą w sytuacjach kryzysowych;

- z uwagi na systematyczny wzrost kosztów ponoszonych z tytułu współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej potrzebne jest zwiększenie zatrudnienia na stanowisku asystent rodziny;

- zwiększenie dostępności do lokali komunalnych dla dzieci pełnoletnich opuszczających placówki opiekuńcze.

- zapewnienie środków finansowych na superwizję dla pracowników socjalnych i asystentów rodziny w celu doskonalenie jakości pracy pracowników merytorycznych, zwiększenia skuteczności pracy z rodziną i zadowolenia z wykonywanej pracy.

Sulejówek, marzec 2022 r.

Przygotowała: Teresa Kośnik